

**МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ВИКЛАДАЧАМИ ЯКОСТІ
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ГАЛУЗЕВЕ МАШИНОБУДУВАННЯ»
другого (магістерського) рівня вищої освіти**

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності викладачів якістю освітньо-професійної програми «Галузеве машинобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному веб-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejkholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – науково-педагогічні працівники, які викладають навчальні дисципліни, що передбачені навчальним планом за освітньо-професійною програмою (ОПП) «Галузеве машинобудування» (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **1 семестрі 2023-2024 навч. року** за анкетною «якість освітньої програми». Всього опитано **13 респондентів**.

Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Анкета складалася з дев'яти блоків питань, які включали: оцінювання відповідності знань випускників з освітньої програми сучасному стану виробництва і бізнесу; ранжування за значимістю тринадцяти найбільш важливих компетентностей, оцінювання якостей та навичок випускників за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень); найбільш необхідні складові освітньої програми; необхідність залучання роботодавців до розроблення та модернізації освітніх програм та відкриті питання щодо дисциплін, які необхідно ввести та вивести з освітнього процесу, інших пропозицій щодо покращення якості освіти та освітньої програми.

Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Результати оцінювання науково-педагогічними працівниками якості ОПП «Галузеве машинобудування» за критерієм «**Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу**» наведено на рисунку 1.

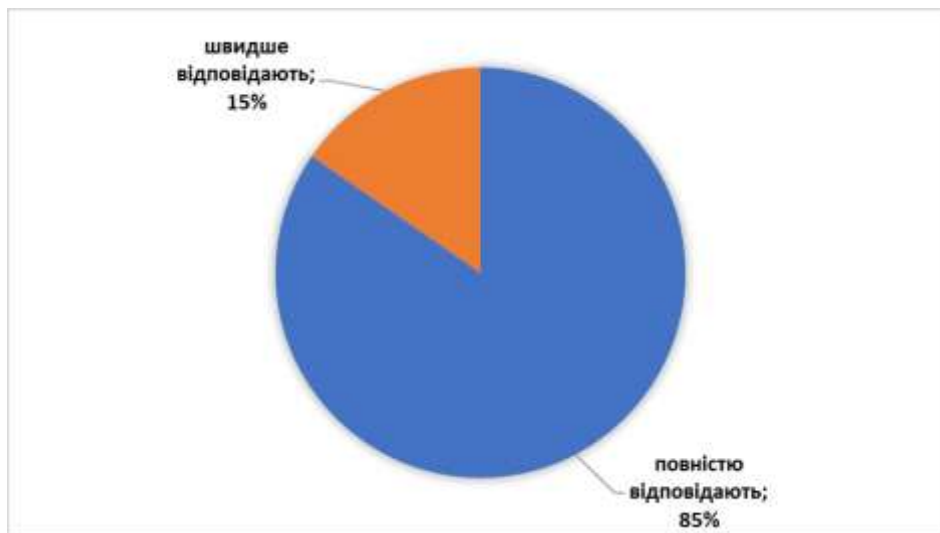

Рис. 1. Оцінювання «Наскільки знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу» (у відсотках)

Результати ранжування тринадцяти найбільш важливих компетентностей випускника для роботи за фахом (1- найбільш важлива) представлено в табл. 1.

Таблиця 1 - Ранжування пунктів щодо важливості компетентностей випускника для роботи за фахом

Назва компетентності	Рейтинг
1 блок	
Здатність застосовувати знання на практиці	1
Здатність до аналізу і синтезу	2
Базові загальні знання	3
Засвоєння основ базових знань з професії	4
Усне і письмове спілкування рідною мовою	5
Знання другої мови	6
2 блок	
Здатність до навчання	1
Дослідницькі навички і уміння	2
Здатність породжувати нові ідеї (креативність)	3
Елементарні комп'ютерні навички	4
Здатність пристосовуватись до нових ситуацій	5
Прийняття рішень	6
Здатність до критики та самокритики	7

Моніторинг оцінювання якостей та навичок випускників освітньої програми за п'ятибальною шкалою від 1 (низький рівень) до 5 (високий рівень) наведено в таблиці 2.

Таблиця 2 - Оцінювання якостей та навичок випускників (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали				
	1	2	3	4	5
Рівень загальнотеоретичної підготовки	0	7,7	0	30,8	61,5
Рівень базових (професійних) знань і навичок	0	0	7,7	38,5	53,8
Стратегічне мислення	0	7,7	15,4	46,2	30,8
Націленість на кінцевий результат	7,7	0	23,1	15,4	53,8
Здатність працювати в колективі, команді	7,7	0	23,1	7,7	61,5
Здатність ефективно представляти себе й результати своєї праці	0	0	15,4	30,8	53,8
Націленість на професійний розвиток і кар'єрне зростання	0	0	15,4	15,4	69,2
Навички управління персоналом, колективом	0	7,7	0	46,2	46,2
Ерудованість, загальна культура, комунікабельність	0	0	23,1	23,1	53,8
Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями	0	0	23,1	23,1	53,8
Ведення ділової документації	7,7	0	23,1	23,1	46,2

Результати оцінювання показали достатньо **високий рівень** (максимальна сума відсотків за балами 5 і 4, по 92,3%) наступних якостей та навичок випускників: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «навички управління персоналом, колективом».

Меншими балами оцінили наступні критерії (мінімальна сума відсотків за балами 5 і 4, по 69,2%) – «націленість на кінцевий результат», «здатність працювати в колективі, команді», «ведення ділової документації».

Моніторинг оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Галузеве машинобудування» наведено в таблиці 3.

Таблиця 3 - Оцінювання п'яти найбільш необхідних складових освітньої програми «Галузеве машинобудування» (у відсотках)

Критерій оцінювання	Бали
Співвідношення теоретичної і практичної частини	92
Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	77
Спрямованість дисциплін на майбутню професію	100
Обґрунтованість навантаження на студентів (кількість дисциплін на семестр, кількість годин на тиждень аудиторної і самостійної роботи)	46
Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	54
Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах	85
Доступ до програм підготовки, графіків освітнього процесу, розкладів і робочих програм дисциплін	23
Доступ до навчальної і наукової літератури бібліотеки університету	23

Аналіз таблиці 3 показує, що за результатами опитування респондентів

найбільш необхідних складових ОПП «Галузеве машинобудування» наступні:

1. Спрямованість дисциплін на майбутню професію (100%);
2. Співвідношення теоретичної і практичної частини (92%);
3. Залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (85%);
4. Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін (77%);
5. Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо) (54%).

Тому, при перегляді освітньої програми на цих складових необхідно зупинитись більш детально.

Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми показали 92% - ву позитивну відповідь (рис. 2).

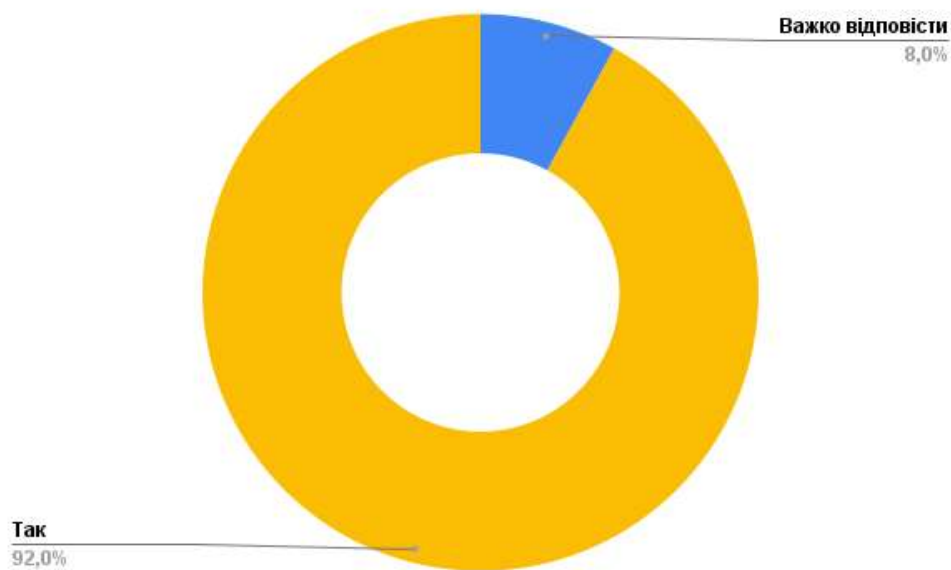

Рис. 2. Результати щодо необхідності залучення роботодавців, на думку викладачів, до розроблення та модернізації освітньої програми.

Результати опитування пропозицій викладачів щодо навчальних дисциплін показали:

- *необхідно ввести до освітнього процесу* – технічні, Іноземна мова, Конструкторське мислення (Design Thinking);

- *необхідно вивести з освітнього процесу* - пропозицій не надійшло.

Інші пропозиції від викладачів щодо покращення якості освіти та

освітньої програми «Галузеве машинобудування»:

- активніше застосовувати інноваційні технології навчання, наприклад flipped classroom;
- розробляти завдання для оцінювання результатів навчання на компетентнісній основі.

Висновки

Моніторинг оцінювання викладачами якості освітньо-професійної програми «Галузеве машинобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти показав, що:

- знання випускника зі спеціальності відповідають сучасному реальному стану виробництва і бізнесу (повністю відповідають – 85% відповідей);
- найважливіші компетентності випускника: здатність застосовувати знання на практиці, здатність до аналізу і синтезу, здатність до навчання, дослідницькі навички і уміння;
- достатньо високий рівень наступних якостей та навичок випускників: «рівень загальнотеоретичної підготовки», «рівень базових (професійних) знань і навичок», «навички управління персоналом, колективом», що загалом співпадає з минулорічними опитуваннями;
- меншими балами оцінено «націленість на кінцевий результат», «здатність працювати в колективі, команді», «ведення ділової документації», тобто відсутнє, відмічене у минулому році «Володіння інформаційними та комунікаційними технологіями»;

Респондентами виділено п'ять найбільш необхідних складових ОПП «Галузеве машинобудування», на яких необхідно зробити акцент при оновлення ОПП: Спрямованість дисциплін на майбутню професію (100%), співвідношення теоретичної і практичної частини (92%), залучення студентів до організації, проведення і участі в наукових і практичних заходах (85%).

З метою підвищення рівня якостей та навичок здобувачів при оновленні ОПП «Галузеве машинобудування» робочим групам звернути увагу на перелік та структуру курсових робіт та дисциплін, що їх містять. Вони повинні бути чітко узгоджені зі структурою дипломної роботи для ясного розуміння цілей виконання як курсових так і дипломної роботи.

Зважаючи на результати опитувань з метою підвищення якості ОП необхідно:

- посилити наукову і практичну складову освітнього процесу, а саме - проводити конференції за результатами виробничої практики та науково-практичних конференцій магістрантів та студентів із залученням провідних

фахівців і роботодавців за професійною спрямованістю;

– для здобувачів, що навчаються на дуальній формі, посилити охоплення тем навчання, для уникання надто вузької спеціалізації, що пропонує підприємство, де навчається здобувач;

– створити умови для активної участі викладачами вищої школи педагогічної майстерності ТДАТУ;

– посилити дисципліни, в яких застосовуються елементи комп'ютерних досліджень та комп'ютерного моделювання процесів та об'єктів галузевого машинобудування;

– для проведення виробничих практик та дуального навчання надавати перевагу сучасним підприємствам з високим рівнем використання комп'ютерних технологій;

– проводити пошук іноземних партнерів з метою залучення здобувачів вищої освіти для проходження закордонних практик, академічної мобільності та практики «подвійних дипломів».

Гарант ОПП «Галузеве машинобудування»

за другим (магістерським)

рівнем вищої освіти, д.т.н., професор

Кирило САМОЙЧУК

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,

к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР